

Organizace vzdělávání při poskytování podpůrného opatření Intervence spočívajícího v zajištění předmětu speciálně pedagogické péče

Při poskytování tohoto podpůrného opatření se vychází z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. a platných RVP.

Výuka předmětu speciálně pedagogické péče (dále jen PSPP) probíhá podle stupně podpůrných opatření:

2. stupeň – 1 hodina/týden
3. stupeň – až 3 hodiny/týden
4. stupeň – až 3 hodiny/týden
5. stupeň – 3 nebo 4 hodiny/týden

Při poskytování toho podpůrného opatření jsou využita dvě omezení.

1. Dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, kterým je naplněno ustanovení § 26 školského zákona, který tyto počty pro jednotlivé RVP stanoví. U základního vzdělávání navíc stanoví i limity pro jednotlivé ročníky.

Základní vzdělávání

1. – 2. ročník nejvýše 22 povinných vyučovacích hodin týdně
3. – 5. ročník nejvýše 26 povinných vyučovacích hodin týdně
6. a 7. ročník nejvýše 30 povinných vyučovacích hodin týdně
8. a 9. ročník nejvýše 32 povinných vyučovacích hodin týdně

Střední vzdělávání a VOŠ

nejvýše 35 povinných vyučovacích hodin týdně

Konzervatoře a obory s talentovou zkouškou

nejvýše 40 povinných vyučovacích hodin týdně

Gymnázium se sportovní přípravou

nejvýše 46 povinných vyučovacích hodin týdně

Odborný výcvik a odborná praxe

nejvýše 40 povinných vyučovacích hodin týdně

Skutečný počet vyučovacích hodin v konkrétní třídě školy, do které je žák, kterému je podpůrné opatření spočívající ve výuce předmětu speciálně pedagogické péče, zařazen, se od toho maximálního počtu může lišit.

V případě, že je počet povinných vyučovacích hodin stanovených v ŠVP pro daný ročník nižší, než je nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin stanovený zákonem, lze žákovi všechny nebo některé hodiny výuky PSPP poskytnout nad rámec výuky ve třídě, ve které se vzdělává. Jinak řečeno, po nebo před běžným vyučováním. Jsou to hodiny výuky navíc.

Hodiny PSPP, kterými by byl nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin u žáka překročen, pokud by byly vyučovány nad rámec vyučovacích hodin stanovených v učebním plánu pro konkrétní ročník, musí být vyučovány místo některých vyučovacích hodin, které by jinak žák absolvoval podle učebního plánu.

V takovém případě je využito další doporučení uvedené v kapitole 7.1 RVP ZV. „Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce souhlasí s jejich poskytováním.“

Předmětem speciálně pedagogické péče by tedy mohly být nahrazeny, je-li to z výše uvedených důvodů nezbytné, ty vyučovací hodiny předmětů uvedených v ŠVP, kterými byly tyto vyučovací předměty posíleny nad rámec minimální časové dotace jednotlivých vzdělávacích oborů uvedených v rámcovém učebním plánu. Smyslem tohoto doporučení je zajistit, aby bylo každému žákovi garantováno vzdělávání v základní struktuře stanovené příslušným RVP. Pokud doporučení ŠPZ uvede, že je v nejlepším zájmu žáka nahrazení jiných vyučovacích hodin v učebním plánu žáka hodinami předmětu speciálně pedagogické péče, tak není nutné, aby se jednalo jen o hodiny nad rámec minimální časové dotace.

Příklady realizace předmětů speciálně pedagogické péče na prvním stupni základního vzdělávání

Příklad školního učebního plánu, který je konstruován jako model s „postupnou akcelerací“, tj., že ve vyšších ročnících jsou využity maximální týdenní hodinové dotace.

RVP Obor	RVP hodiny	PŘÍKLAD ŠVP předmět	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník	
			min.	disp.	min.	disp.	min.	disp.	min.	disp.	min.	disp.
Český jazyk a literatura	33	Český jazyk	6	1	8	0	7	1	6	1	6	1
Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	0	0	0	0	3		3		3	
Matematika a její aplikace	20	Matematika	4	0	4	1	4	2	4	1	4	1
Informační a komunikační technologie	1	Informační a komunikační technologie	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1
Člověk a jeho svět	12	Prvouka	2	0	2	0	2	1	0	0	0	0
		Vlastivěda	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0
		Přírodověda	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1
Hudební výchova Výtvarná výchova	12	Hudební výchova	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0
		Výtvarná výchova	1	0	1	0	1	0	1	1	2	0
Výchova ke zdraví	0											
Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
Člověk a svět práce	5	Pracovní výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Minimální časová dotace	102		19		19		21		21		22	
Disponibilní hodinová dotace	16			1		1		5		5		4
Ročníková minima			18		18		22		22		22	
Celkem hodin v ročníku	118		20		20		26		26		26	
Ročníková maxima			22		22		26		26		26	

Legenda:

Stanoveno RVP ZV
Stanoveno ŠVP

Disponibilní hodiny

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu hodinu předmětu speciálně pedagogické péče v prvním ročníku, je možné ji vyučovat nad rámec hodin, které má tento žák v rozvrhu, neboť je to jeho 21. hodina, což je méně než zákonem stanovená maximální týdenní hodinová dotace. Stejně tak by tomu bylo i u doporučení dvou hodin předmětu speciálně pedagogické péče. Teprve v případě doporučení tří hodin předmětu speciálně pedagogické péče by musela být jedna hodina realizována místo některé hodiny v rozvrhu žáka, neboť jinak by došlo k překročení zákonem stanovené maximální týdenní hodinové dotace. V takovém případě se uplatní ustanovení vyhlášky č. 27/2016 Sb., kde je v příloze č. 1 uvedeno, že se hodiny speciálně pedagogické péče čerpají z disponibilní časové dotace. V tomto případě je jediná volba, a to je využití jedné hodiny vyučovacího předmětu český jazyk, o kterou byla minimální časová dotace tohoto předmětu v prvním ročníku posílena, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu, dvě nebo tři hodiny předmětu speciálně pedagogické péče v pátém ročníku, budou tyto hodiny probíhat vždy místo některé vyučovací hodiny, neboť učební plán v tomto modelu v pátém ročníku využívá týdenní maxima. Při rozhodování, o které vyučovací hodiny se bude jednat, je na výběr ze čtyř vyučovacích hodin, tj. Český jazyk, Matematika, Informační a komunikační technologie a Přírodověda, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak.

Příklad školního učebního plánu, který je konstruován jako model s „rychlým startem“, tj., že v nižších ročnících jsou využity maximální týdenní hodinové dotace.

RVP Obor	RVP hodiny	PŘÍKLAD ŠVP předmět	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník	
			min.	disp.	min.	disp.	min.	disp.	min.	disp.	min.	disp.
Český jazyk a literatura	33	Český jazyk	6	1	7	1	7	0	6	1	6	1
Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	0	1	0	1	3	0	3	0	3	0
Matematika a její aplikace	20	Matematika	4	1	5	0	4	1	4	1	4	1
Informační a komunikační technologie	1	Informační a komunikační technologie	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1
Člověk a jeho svět	12	Prvouka	2	0	2	0	2	1	0		0	0
		Vlastivěda	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0
		Přírodověda	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0
Hudební výchova Výtvarná výchova	12	Hudební výchova	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0
		Výtvarná výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0
Výchova ke zdraví	0											
Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
Člověk a svět práce	5	Pracovní výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Minimální časová dotace	102		19		19		21		21		22	
Disponibilní hodinová dotace	16			3		3		3		4		3
Ročníková minima			18		18		22		22		22	
Celkem hodin v ročníku	118		22		22		24		25		25	
Ročníková maxima			22		22		26		26		26	

Legenda:

Stanoveno RVP ZV
Stanoveno ŠVP
Disponibilní hodiny

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu dvě nebo i tři hodiny předmětu speciálně pedagogické péče v prvním ročníku, je možné je vyučovat pouze místo některé z vyučovacích hodin v rozvrhu žáka, neboť učební plán prvního ročníku v tomto modelu využívá týdenní maximum vyučovacích hodin. V případě doporučení jedné nebo dvou hodin předmětu speciálně pedagogické péče se uplatní ustanovení vyhlášky č. 27/2016 Sb., kde je v příloze č. 1 uvedeno, že se hodiny speciálně pedagogické péče čerpají z disponibilní časové dotace, které jsou v tomto případě tři, a je tedy možné zvolit dvě z těchto hodin. V případě doporučení tří hodin se využijí všechny tři. Opět pokud školské poradenské zařízení nedoporučí v nejlepším zájmu žáka čerpání jinak.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi v pátém ročníku jako podpůrné opatření jednu hodinu předmětu speciálně pedagogické péče, lze ji vyučovat nad rámec žákova rozvrhu hodin, neboť do týdenního maxima zbývá v tomto modelu ještě jedna vyučovací hodina. V případě doporučení dvou nebo tří hodin výuky předmětu speciálně pedagogické péče v pátém ročníku, bude druhá a třetí hodina probíhat vždy místo některé vyučovací hodiny. Při rozhodování, o které vyučovací hodiny se bude jednat, je na výběr ze tří vyučovacích hodin, tj. Český jazyk, Matematika, Informační a komunikační technologie, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak.

Ve stejné logice se postupuje i u jiných učebních plánů jednotlivých oborů vzdělávání.

V případech, kdy po splnění podmínky nepřekročení maximální týdenní hodinové dotace v ročníku a případném využití celé disponibilní časové dotace v daném ročníku nelze zajistit realizaci předmětu speciálně pedagogické péče, musí být využita i minimální časová dotace. V každém případě však nesmí být překročena maximální týdenní časová dotace stanovená zákonem.